

Vlastimil Podracký: Kdo nechce mír?

infokuryr.cz/n/2023/01/25/vlastimil-podracky-kdo-nechce-mir

kuryr

25. ledna 2023

Iniciativa Mír a spravedlnost vydala petici, která vzbudila v provládním táboře rozhořčení. Záplava odsudků srovnává tuto výzvu s komunistickými mírovými výzvami nebo dokonce s mnichovanským chováním předválečných velmocí Anglie a Francie. Dvakrát nevstoupíš do stejné řeky, historie se nikdy zcela neopakuje, jsou jen určité děje, které mohou být podobné. Situace se s komunistickou dobou nedá vůbec srovnat. Falešný je výklad, že Ukrajina hájí svobodu a demokracii a Rusko je ten démon srovnatelný s Hitlerem, který se ve stejném duchu pustil do dobývání světa. Pravda je jiná: na Ukrajině je etnický konflikt srovnatelný s tím, který byl v bývalé Jugoslávii, rozdíl je pouze v tom, že do tohoto konfliktu zasahují naplno velmoci. Putin uplatňuje svoji tezi obnovy území SSSR, Ukrajinci jsou prý součástí ruského národa, ukrajinská vláda zakázala ruštinu ve školách a na úřadech, protože prý ruská menšina neexistuje, kdo se cítí Rus, měl by odejít do Ruska. Dokonce v pravoslavných chrámech zakázali církevní slovanštinu a nahradili ji ukrajinštinou. To už je opravdu nacionalismus nutně vedoucí k reakci na ruské straně a ta opět vede

vládu na Ukrajině k hledání podpory v zahraničí, která není zadarmo. Ruská reakce je přehnaná a vnáší do toho velmocenské zájmy. Ukrajinská vláda také musí tolerovat extrémní síly inklinující k nacismu a jejich požadavky. Tak se rozjíždí konflikt, ve kterém už původní myšlenky nejsou podstatné, protože partneri mají svoje zájmy. Ukrajinská strana, aby dosáhla svých nacionalistických cílů, musí dovolit svým spojencům cokoliv, podřídít se jejich podmínkám a dát se k dispozici pro jejich zájmy. Otázka, zda to všechno stojí zato, se už nesmí vyslovit. Také Rusové se jistě ptají, jestli jejich invaze stála za to. Ukrajina chtěla být velkým státem a jednotným národem, chtěla kolonizovat území osídlené ruským etnikem, místo toho se stává rozbitou a mimořádně závislou zemí. A to už se nezmění i kdyby dosáhla tzv. vítězství. Co může ještě udělat, je zachránit nějaké životy a majetky. Rusům se viditelně nechce životy obětovat, myslí si, že to za ně vybojují vězni. Ukrajinsko-ruský konflikt není nějaké pokračování boje komunistického režimu se svobodným světem. Komunismus zanikl, o něj nejde, Rusové jen s nostalgií vzpomínají na Velkou vlasteneckou válku a slavné vítězství, jinak může vidět v bývalém režimu vzor jen nějaký ubožák a tím není Putin, ani nikdo z reprezentace. Tito noví vládcí jsou obnoviteli Ruska jako světové velmoci s podobným vlivem jako měl SSSR.

Ukrajina je vlastně historicky zcela nový stát a národ, který se probudil jako kdysi náš, z venkovského lidu. Stát v dnešní podobě vznikl za Sovětského svazu, byl velice posílen po válce, dostal někdejší území východního Polska, odkud už za německé okupace Banderovci vyhnali Poláky a některé povraždili, a Podkarpatskou Rus, někdejší maďarské a potom československé území. V době vlády Nikity Chruščova dostala Ukrajina Krym, historicky patřící Rusku, ale po r. 1990 užívající jakési autonomie, jehož ruské obyvatelstvo proti začlenění do Ukrajiny trvale protestovalo a dnes by ukrajinskou vládu už nepřijalo.

Ukrajinci si mysleli, že po pádu SSSR jim celé území získané komunistickým režimem patří, včetně obyvatelstva, se kterým si mohou dělat, co chtějí. Protiruské smýšlení evropských zemí je

bohužel v tomto utvrzovalo. Evropa selhala ve své proklamované vizi lidských práv a po Ukrajině nebyly evropské hodnoty požadovány. To jsou obrovské chyby, které se nyní mstí, ale hlavně blokují myšlení, které by mělo směřovat k míru. Falešné srovnávání se situací v době Mnichovské dohody z r. 1938 zapomíná, že německá menšina neměla důvod se odtrhnout od Československa, protože diskriminována nebyla, měla svoje školy a univerzity a žila v demokratickém režimu, který jí umožňoval velkou politickou samostatnost v obcích. To samozřejmě dnes ruská menšina na Ukrajině nemá a tím se legalizuje touha po odtržení.

Jediným aktem, kterým se Evropa snažila o mír a spravedlivou národnostní politiku byly Minské dohody umožňující dát ruské menšině na východě Ukrajiny autonomii. Ukrajina je nikdy neplnila a Zeleňskij je vypověděl těsně před ruskou invazí.

To jsou v podstatě informace, které nikdo nechce slyšet. Proto také jako by nebyly a úvahy o mírových jednáních se tím deformují. V podstatě jsou odpůrci míru dvojího charakteru:

1/ Válečníci, kteří chtějí Rusko zničit, stále hovoří o jeho rozpadu, likvidaci apod. Většinou měli tento názor již dávno. Nevím, z jakých zdrojů vychází jejich smýšlení, zda jsou nějak zainteresováni na likvidaci Ruska, nebo je to jen jakási zloba nebo msta. Racionální úvaha to není, jednak je to málo pravděpodobné, jednak to může vyvolat jaderný konflikt. V podstatě jsou tito lidé nebezpeční, protože válku prodlužují a nenabízí reálné řešení. Navíc jsou agresivní ke spoluobčanům s jiným názorem.

2/ Lidé, kteří mají obavy, že Rusko by se vítězstvím posílilo v sebevědomí k další expanzi. Tento názor by mohl být racionální, pokud by Rusové na tu expanzi měli sílu. Rusové nedobyli ani Kijev, těžce zápasí na Donbase, aby udrželi frontu. A to ještě nebojují proti celému NATO s jeho naplno nasazenými vojenskými prostředky. Další expanze Ruska je prakticky nemyslitelná a mír na Ukrajině ji nevyvolá.

Věcná kritika mírové iniciativy (viz třeba Alexandr Tomský) vytýká iniciativě nekonstruktivnost, reálné návrhy nevidí. Ony opravdu nejsou, jestliže se zasekneme v představě, že Ukrajina žádné území ztratit nesmí. Pokud by mělo Rusko vrátit Krym Ukrajině, potom asi raději zahájí jaderný konflikt. Nezapomeňme, že jadernou velmoc nelze úplně porazit. Tísnění Ruska je tedy nebezpečné a mírová iniciativa tím nabývá na velkém významu, který si ani vlastně neuvědomujeme.

Další důvod mírové iniciativy obsahuje obavy, že vyčerpávající válka bude pokračovat, nebude žádný pohyb, který by naznačoval vyústění a Ukrajina bude neustále trpět až ztratí obyvatelstvo a obyvatelnost. Nezapomeňme, že Rusové budou ničit i infrastrukturu a vysvětlovat to likvidací zbraní dodávaných Západem. Pokud by chtěl Západ zvítězit musí nasunout na bojiště svoje síly, protože Ukrajině lidské síly nutně dojdou. Tím vznikne světový konflikt s jadernám nebezpečím a my nejen budeme muset poslat svoje vojáky, ale vydat i svoje území jaderné válce. Stálá eskalace, neustálé navyšování zbraní a vojáků, navyšování ztrát hmotných i lidských vede do nekonečna, jak vidět žádná za stran není schopna zvítězit. Mírová iniciativa má především význam pro Ukrajince a myslím si, že jsou to stále méně oni, kteří o sobě rozhodují, protože závislost na Západu je obrovská včetně vojenských kontingentů.

Na druhé straně nemůže být poražena ani Ukrajina tak, že by ji Rusko obsadilo a vnucovalo obyvatelstvu svoji vládu nebo ztratila území s ukrajinským obyvatelstvem. Proto je jednání nutné zvláště v této době, kdy Putin váhá s další mobilizací, protože to znamená ekonomické problémy.

Je těžko dnes vytvářet nějaký návrh, ale všichni rozumní lidé, i mnozí bývalí američtí politici, uznávají, že Krym by se měl Rusku ponechat jako jeho historické území. Jinak je zcela nezbytné, aby se na Ukrajině dodržovala lidská práva menšin, práva na náboženství apod. včetně nějakých rozšířených práv regionů. Samozřejmě, že připojení čtyř provincií k Rusku je nemyslitelné, taktéž všechny

Putinovy teze o Ukrajincích jako neexistujícím národě. Neutrální Ukrajina bude jištěna smlouvou o pomoci velmocí stejně jako by byla v NATO, pouze na jejím území nemohou být cizí vojska. Tato úvaha je samozřejmě jen amatérská, ale s plným vědomím pokusu o mír.

Východiska jsou zřejmá a reálná, nelze je považovat za ústupky. Pokud by s tím přišly státy EU, mohlo by se to prosadit. Brání tomu jen bariéry lži, neschopnost opravdového prosazování lidských práv, nenávist a ideologická zabeďněnost. To platí pro Rusko stejně jako pro většinu amerických a evropských úvah.

Iniciativa Mír a spravedlnost je tedy potřebná a přesně říká, co je nutné. Není to jen mír, ale i spravedlivé poválečné uspořáďání a dodržování lidských práv.

Vlastimil Podracký

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: